

družnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v nedeljo, dne 5. oktobra t. l., ker je letos v toku in se interese opozarjajo na to. Prijavilo se je dosedaj že okoli 30 razstavljalcev. Predavatelju najiskrenejša zahvala. — V nedeljo, dne 27. julija t. l. je izročilo tukajšnje Prosto-voljno gasilno društvo častno diplomu svojemu tovari-šu Josipu Ribizl za njegovo 40 letno požrtvovalno in zvesto službovanje. Kot četrt plezalnega oddelka je še sedaj vzgled marljivosti mlajšim tovarišem. Diplomsko je izgotovil tukajšnji učitelj g. Drago Klinec.

Kaj nam poročajo iz Velenja? Tukaj smo imeli preteklo nedeljo občinske volitve. Zmagala je popolno-ma SLS, ki je dobila od 25, 16 odbornikov. Od zadnjih volitev smo napredovali za 7 odbornikov. Vsa čast našim zavednim volilcem! Ostale stranke: socialisti so do-bili 6 mandatov, JDS oziroma orjuna pa 3 odbornike. Značilno je za JDS, da je dobila samo 36 glasov, torej 14 glasov manj kakor je bilo kandidatov podpisanih. Iz tega se vidi, kako se je za podpise »pošteno« agitiralo. Pri tem se je med drugimi že znanimi odlikoval po-sebno veliki gospod iz kolodvora. Med uradnimi urami je med železničarji agitiral za podpise za orjunske liste. Temu gospodu je tudi naša lista strašno v želodcu. Mi temu gospodu kličemo: bo kmalu mera polna! Gospod »sofer« iz Velenja je tudi veliko letal okoli za podpise za orjunske liste. Menda nima od uprave drž. rudnika za to dovoljen prosti čas?

Razno iz Polzele. Za župana je bil dne 27. m. m. izvo-ljen Anton Mešič, odločen pristaš SLS. Tudi svetovalci so vsi naši. Nasprotniki so s svojo pritožbo, katera je bila ljub temu, da jo je sestavljala orjunska inteligenca, se-stavljena tako, da bi jo lahko v priliki priobčili pod rub-riko: Za smeh! Sramotno so propadli ter je moral pritožbo sam veliki župan dr. Pirkmajer gotovo s težkim srcem odkloniti. Tablice z napisom: Vstop samo orjuncem do-voljen, drugim prepovedan, si bodo baje naročili sledeči gospodje: Jožef Rojnik, trgovec; restavratore Jelen; mizar Josip Repič; Justa Repič, trgovka. Opozarjamo na to naše ljudi, da se izogibajo teh hiš, drugače bodo sami odgovor-ni, ako se jim kaj pripeti. Opozarjamo oblast, da poduči vradništvo v tukajšnji tovarni, kako se jim je obnašati na-pram delavstvu. V prvi vrsti gg. Visjaka in Tomažiča, da bosta znala, da si lahko delavec usoja, da ima lastno, tem gospodom nasprotno mišljenje, ne da bi se ga zato od-pustilo iz tovarne. Ako se oblast ne bo zganila sama, bo-mo prisiljeni pritožiti se na višje mesto, kar bode imelo neljube posledice. Na tukajšnji šoli pašuje že par let neki Velikonja, dičen Sokol in orjunc, kateri je iz čiste ljubezni od naroda, strahopetno pobegnil iz svoje domo-vine ter prepustil svoje brate nasilju fašizma. Možu se lahko zgodi, da bode v prihodnje sam v šoli, kajti mi ne maramo dajati dece v poduk ljudem, kateri so se, kakor ne šepče, udeleževali pokolov v Trbovljah ter se jih drži kar delavskih žrtev. Tudi smo že videli parkrat se njegov obraz bleščati skozi okno kraljeve pošte. Ali mogoče za orjunce ne velja uradna tajnost kakor za druge smrtnike. Oč. poštarica, ali veste, kaj je Vaša dolžnost? Ne silite nas, da bi Vas morali še ponovno opozarjati na dolžnosti, kajti klub demokratičnih poštarjev Vas ne bo več ščitil in biti član Sokola ne sme več biti plašč za razne nerednosti.

Orlovski dan Savinjskega orlovskega okrožja, ki se je vršil dne 3. t. m., v Smartnem ob Paki, je bil prava mani-festacija Savinjsčanov in Šaleščanov za orlovske ideje. Pod najtežjimi pogoji v položaju, ko bi vsaka druga organiza-cija odpovedala, v blatu in dežju je pokazalo orlovstvo, da ni to organizacija samo za kratek čas, pač pa so to kre-meniti značaji, kateri gredo brez ozira na zapreke krepko po začetni poti. Po sprejemu na kolodvoru se je razvil kra-sen sprevod na trg pred cerkvijo, kjer se je vršila pridiga in sv. maša. Dež, ki je začel padati že med sv. mašo, je onemogočil zborovanje. Vendar so kljub temu telovadci odkorakali na telovadišče, kjer se je vršila skušnja in pri-prava za popoldanski nastop. Šele močnemu naliwu so se telovadci umaknili. Z upom in strahom smo se v opoldan-skih urah ozirali na z oblaki zastrto nebo, ali bo mogoče nastop ali ne. Ob pol dveh je dež malo ponehal in narod se je začel od vseh strani zbirati na telovadišču. Videli smo tukaj silovase starčke in nežno deco, ljudje so kljub dežju in blatu prihiteli več ur daleč, da vidijo našo mla-dino, njen trud in njeno delo. Telovadba se je vršila dobro, le škoda, da se je vsled razmočenega terena nekatere toč-ke kot lahka atletika moralo opustiti. Ker je proti koncu začel zopet padati dež, orodna telovadba, dasi v takih okoliščinah izvaja nad vse pričakovanje, ni mogla doseči svojega viška. Savinjsko orlovsko okrožje pa lahko nedelj-ski nastop zabeleži kot najboljšega izmed dosedanjih. Si-ker so mogoče prejšnji bili bolj obiskani in so gmotno bolj izpadli, toda ta je pa že pokazal uspeh orlovskega or-ganizatoričnega in izobraževalnega dela. Ob pogledu na mnogobrojno udeležbo ob tako slabem vremenu smo pa spoznali, da je orlovstvo prodrlo globoko med narod, da je postala prava narodova organizacija ter jo hoče slo-venski narod podpirati v vsem njenem delu in početju. Naša mladina pa se bode s to zavestjo v srcu vrgla s po-dvojeno silo na delo ter uresničila besede zastopnika OP dr. Hodžarja: »Mi smo granit in jeklo, ob katerem se bodo razbili vsi nasprotni valovi«.

Smrtna kosa v St. Juriju ob južni žel. Zadnjo soboto, dne 9. t. m., smo spremili k večnemu počitku vsem dobro znano in priljubljeno gospo Marijo Zupanc, p. d. Catrico iz Černolice. Sele 45 let je imela. Podlegla je zavratni plju-čnici. Kako je bila rajna priljubljena pri sorodnikih in znan-cih, je pričal njen veličasten pogreb. N. v. m. p.

Pritožbe iz Brda pri Planini. Naši ljubi sosedi Planin-ci napredujejo, namreč v pijančenju in v nemoralnosti. Odkar so nekateri iz gozda »Jarcčke« dobili lepe, nezna-šene tisočake, ne porabijo iste za poprav svojih umaza-nih in razganih koč, ampak po grlu mora iti. Posledice pijančenja so pa poboji. Še pred kratkim je pijanec sin

svojega pijalega očeta tako ljubeznivo dregnil v rebra, da je moral oče v bolnišnico. — V nedeljo, dne 3. t. m., Odkar nas je radikalna stranka osrečila s finančno stra-žo, so neprestani škandali teh ljudi na dnevnem redu. Vodja finančne straže je neki Maks Udir. Vseh od njega tukaj povzročenih škandalov popisovati, nima »Slov. Gos-podar« dovolj papirja, črnila in prostora. Oženjen je z Nemko, ki se tukaj šopiri s svojim špiffeldskim vajncer-dajč. On pa je velik varuh zakonske zvestobe in pri tem varstvu ga je preteklo nedeljo po polnoči zasačil mož, ki pa ima druge pojme o zakonski zvestobi, kakor finančar Udir in je zategadelj njegovo uniformo tako temeljito skr-tačil, da še za flike ne bo sposobna. In na račun davko-plačevalcev bo dobil novo uniformo. Odločno zahtevamo od pristojne finančne oblasti, da se to človeče odtod ta-koj odstrani, sicer spravimo še mnogo delikatnih stvari te-ga junaka pred višjo oblast.

Smrt ugledne krščanske matere. Iz Zdol poročajo: Dne 1. t. m. se je preselila v srečno večnost ugledna kr-ščanska mati Marija Bogovič v zdoljski župniji. Imenovana je zelo rada prejela sv. zakramente, zato jo je Bog po-klical na plačilo ravno na prvi petek meseca avgusta. Po-kojna bi imela praznovati čez pol leta svojo zlato poroko, a ni doživela tega veselega družinskega praznika na zem-lji. Blagopokojna se je pripravljala za zadnjo pot z vzor-nim krščanskim življenjem in z mnogimi dobrimi deli. Se dan njenga slovesnega pogreba so proslavili adobra dela. Sorodniki so namreč darovali namesto venca za dijaško semenišče 400 K in za domače uboge tudi 400 K. Naj počiva v miru.

Tovariši-vojaki iz vojne 1914—1918, sestanek na Bre-zjah! Deset let je minulo, ko se je začel strašni vojni čas, ko so prvi tovariši padli v Galiciji, ko smo se v stiski zaobljubili Bogu in Mariji Pomagaj. Kar nas je ohranilo dušno in telesno življenje, smo že lani ob katoliškem sho-du sklenili, da letos na Brezjah izvršimo svojo obljubo, se javno zahvalimo Bogu in Mariji ter zberemo v veselo družbo starih tovarišev iz težkih vojni časov. Izvršujoča prežeto nalogo in vsled ponovnih vprašanih tovarišev iz raznih krajev, sklicujeva sestanek vseh bivših vojakov iz svetovne vojne brez razlike šarže in oddelka, posebno še tovariše kurate, na nedeljo, dne 31. t. m. na Brezjah na Gorenjskem. Ob 10. uri predpoldne bosta dve sv. maši (ena v zahvalo, druga za padle tovariše) in govori, pri ko-silu in po njem prijateljski sestanek, ob treh popoldne li-tanije. Kdor ima kako posebno željo, naj piše na Prosvet-no zvezo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. Upamo tudi na polovično vožnjo. Prošiva tudi preč župne urade, naj ozna-čijo ta sestanek svojim župljanom eno prihodnjih nedelj. — Fran Bonač in Jernej Hafner, bivša vojna kurata.

Strašna vremenska nesreča na Kranjskem. Deževje letos povsod povzroča poplave, ki delajo veliko škodo. Posebno hudo je letos prizadeta Kranjska, kjer pride skoro vsak teden od velikih poplav. Komaj pred par dnevi je prelom oblaka povzročil strašno rudniško nesrečo v Kr-melju, kjer je voda udrila v rudnik ter v rovih zadušila 9 rudarjev, pa je že zopet zadela pokrajino med Skofjoko in Polhovim Gradcem še strahovitejša nesreča, ki je na-pravila na poljih, gozdovih in hišah milijonsko škodo, ne-srečne ljudi napravila za berače, ker so jim njihova po-sesstva za par let uničena in kar je še najbolj žalostno, za-htevalo je 15 človeških žrtev, med temi večinoma deco. Minuli petek proti večeru se je nebo nenadoma poobla-čilo, votlo grmenje in treskanje je naznanjalo bližajočo se hudo uro. Ljudje, ki so se vrnili iz polja od dela, so hiteli zapirati, hleve in hiše; kmalu je začel padati rahel dež, kar pa ni trajalo dolgo. Grmenje je postajalo vedno hujše in dež je začel liti kot iz škafa. Popolnoma se je stem-nilo, videli so se samo bliski, grmelo pa je tako, kat bi nastal sodni dan. Nastal je strahovit vihar, ki je slamnate strehe kar dvignil v zrak, opeko pa je raz streh kar posnel, preobračal kozolet ter lomil drevje. Po hišah se je raz-legala molitev odraslih ter jok otročičev. Vse je bilo pre-plašeno, ker takega vremena še ni nihče doživel. Voda je z vsakim hipom naraščala in predno je minila ura, je drvela po dolini v višini več metrov, razdirajoč in noseč s seboj vse, kar ji je stalo na poti. Hudourniki, drveči s hribov, so trgali s seboj cele plasti zemlje, izpodjedali in podrli cele gozdove ter se divje zaletavali v dolini stoječa poslopja, ki so postala kmalu žrtev razbesnele vode. Zi-dovje se je vsled vodnega pritiska lomilo kot da je iz meh-kega testa. Jezovi ob potokih in rečicah so se v hipu udali, voda je odnesla mline ter mostove, skratka, nastal je pravcati pekel. Ubogo ljudstvo se je skušalo v silnem stra-hu rešiti iz podirajočih se hiš. Nekateri so hiteli v hleve, odvezovati živino ter jo brodeč do pasu v deroči umazani vodi, gonili na višje ležeče kraje, drugi pa so skušali od-nesti iz poslopij še najpotrebnejše stvari ter so bežali v negotovo temo, išoč zavetja vsaj pred smrtjo, ki bi jih v hišah gotovo zadela. Pri takem begu se jih je pa največ ponesrečilo. Voda je izpodnesla otroke in stare, pa tudi marsikateraga trdnega moža, in drugi dan so jih našli mrtve daleč od rodnega kraja, zapletene v vejevje in izruvano drevje. Strašni naliw je trajal vsega skupaj ne-kaj nad dve uri in vendar je zadostoval, da je postala po-prej cvetoča pokrajina sedaj razdrta puščava in bogati ter dobro stoječi kmetje siromaki in berači, ki so si rešili iz valov le golo življenje. — Drugi dan so oblasti ukrenile takoj vse potrebno za najsilnejšo pomoč bednemu prebi-valstvu. Ko je kraj Aleksander, ki se sedaj mudi na Bledu, ališal o strašni nesreči, se je takoj z avtomobilom odpeljal ter si ogledal razdejane kraje, povsod bodreč obupane ljudi ter jim obetal pomoč. Opustošene kraje si je ogledal tudi ljubljanski veliki župan, te dni pa pride posebna mi-nistrska komisija, ki bo natančno ugotovila nastalo škodo. Vlada je takoj določila 600.000 dinarjev kot prvo po-moč oškodovancem. Za popravo opustčenih vasi, poslo-pij, cest in mostov je vlada obljubila vojaško pomoč. Če tudi ne bo mogoče poplavljenih krajev v kratkem času zo-

pet obnoviti, s pomočjo države in javnosti se bo pa ne-srečnim ljudem vsaj olajšalo bedno življenje, v kojega jih je pahnila ta strašna vremenska katastrofa.

Izjava. Iz gotovih virov sem zvedel, da zlobni jezi-ki trosijo vest, češ, da sem s pomočjo domačega osebja sam vdrl v trgovino, torej vlom fingiral za to, da dobim visoko zavarovalnino izplačano. Za dokaz vam naj vsem zlobnežem služi tole, da je moj oče imel zavaro-vano proti vladu skozi 15 let pri družbi »Vardar«, pa je s 30. junijem t. l. zavarovalnino odpovedal in 10. julija smo bili okrađeni, tako da mora to grozno škodo, čez 200.000 K naša hiša sama trpeti. Pripomnim pa še, da bodem vsakega, kateri mi na tako zloben način krati poštenje, brezobzirno kazensko zasledoval. — Ivan Be-lina, trgovec, Macelj—Podlehnik.

Opozarjamo vso bližnjo in daljno okolico, da bo-dem letos v obilni meri nakupoval, ter najdražje pla-čeval lepe, obrane, vse vrste jabolka in dam, kdor jim proda že danes, na račun v denarju, ali blagu ali špe-riciji. Tudi se nam obetajo letošnje jesenske gobe v obil-ni meri, naprošam cenj, nabiralec gob da jih skrbno pobirajo in suše na zraku. Režejo se naj kolikor najbolj veliki komadi in tenko. Ker bodem letos pošiljal gobe v inozemstvo, kakor v Italijo, Ameriko, bodem plačeval lepe suhe gobe najdražje. Ponudijo naj se mi zanimanci, kateri hočejo zame v raznih krajih nakupovati proti primerni proviziji. Vljudno prosim, da se mi iz vseh krajev ponudijo lepe bele suhe gobe, ter bodem prišel osebno po nje in takoj plačal. V vsakem kraju naj eden zame kupuje. Se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem Ivan Sever, trgovina z mešaninami blagom, Velenje. Zgoraj imenovana trgovina »Sever« se najtop-leje priporoča. Ozirajte se na njen oglas.

Kdor se čuti oslabelega, se pokrepča, ako zavžije eno porcijo »Juhane«-ove june.

Gospodarstvo.

ZITNI TRG.

Kupčija z žitom je še vedno živahna. Ker cena pšenici v Ameriki in drugod narašča, se tudi naši kmetje držijo višjih cen ter držijo raje blago doma, nego da ga prodajo po običajnih cenah. Posledica tega bo zopetno naraščanje pšenične cene. Tudi oves je vsled slabe žetve, koja ja za-krivilo zadnje deževno vreme, znatno poskočil v ceni. Ku-puje se pa večinoma lanski, ker je letošnji preslabe kakovosti ter se ne more izvažati. Mlini meljejo s polno paro, ker je ravno sedaj najugodnejši čas za prodajo moke. Ino-zemske trdke so naše mline naravnost preplavile z na-ročili in večja podjetja v Banatu in Slavoniji so osigurana za več mesecev z mletjem že prodane moke. Se vedno neurejene prometne razmere izvoz otežujejo. Izvažata se največ preko Subotice in ker je železniška proga Subotica—Vinkovci še vedno pokvarjena, se vrši ves promet edino le na progi Indija—Subotica, radi česar je omenjena pro-ga preobremenjena. Iz Slovenije se žito ne izvaž. Naši mlini delajo večinoma samo za domačo uporabo. Sicer pa slovenski mlini neznatni in naši trgovci mnogo moke na-kupijo direktno v Banatu. Nekateri banatski mlini imajo pa v naših večjih mestih svoje prodajalne ali zastopnike, kjer prodajajo moko lastnega izdelka. — Cene žitu in moki so približno sledeče:

Moka nularica se prodaja na debelo po 560—565 din. Ker zaloge niso velike, je pričakovati, da bo cena še poskočila.

Pšenica se je zopet dvignila in se sedaj prodaja po 360—365 din. V Slavoniji je dražja: 100 kg stane 380—385 din.

Koruzo staro kupujejo pasivni kraji, dočim inozem-ske trdke čakajo na novo koruzo, ki letos izredno dobro kaže ter bo prvovrstne kakovosti, kar lanska nikakor ni. Cena stari koruzi je 260—265 din., v Zagrebu in v Slo-veniji 290—295 din.

Oves je letos zelo slabo obrodil. Vsled prevelike vlage je zrnje drobno. Tem bolj se radi tega prodaja lan-ski, ki je v ceni znatno poskočil ter se plačuje po 315—330 din., novi oves se plačuje po 290—300 din. za 100 kg.

XVI. poročilo Hmelarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Zalec, SHS, 7. 8. 1924. Dosedaj smo imeli za hmeljsko rastlino vobče ne-ugodno vreme. Malo solnca, hladne noči, v nekaterih ob-činah hude viharje in mnogo makrote. Upanje na pov-prečno dobro letino se je precej zmanjšalo. Srednje pozni hmelj ne bo relativno toliko dal kot lani, ker je le redko posut s kobulami; vendar bo njegova kakovost, posebno glede množine lupulina, prvovrstna. Pozni hmelj je zelo zaostal v razvoju in se je bati, da veliki del ne bo prišel do okobulanja, ker je že tri tedne v cvetju in kaže v ne-katerih nasadih le malo, v drugih nobenega nagnjenja do okobulanja, kar že deloma povzročuje, da se cvetje skrču-je in polagoma odpada. Gotovo je, da bo poznega hmelja precej manj kot v minulem letu. Marsikaj bi se še izbolj-šalo, ako bi se vreme v najkrajšem času stanovitno obrnilo na boljše. — Društveno vodstvo.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo javlja svojim udom, da je železniško ministrstvo dovolilo hmeljskim obiravcem polovično voznino na progah bivše južne železnice, potem na progah Grobelno—Rogatec in Celje—Dravograd. To-zadevne legitimacije dobijo društveniki brezplačno pri vod-stvu v Zalcu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 86—81 D, francoski frank 4.35—4.60 D, laška lira 8.65 D, čehoslo-vaška krona 2.45 D, švicarski frank 18.20—15.30 D, za 100 avstrijskih kren je plačati 0.11 D. V Curihu znača vrednost dinarja 6.90 centimov.